

**Entreprenörskap och småföretagsutveckling i USA
– ett nyhetsbrev i samverkan med NUTEK**

Makroekonomisk bakgrund	2
Snart börjar konjunkturuppgången synas i arbetslöshetsstatistiken	
Regioner	2
De nya eftertraktade yuppiesarna – regioner försöker locka unga och välutbildade	
Skatter & Lagar	3
Finansskandalerna bland storföretagen påverkar småföretagen	
Ny lag stärker småföretagens roll vid upphandling	
Finansiering	4
6000 dollar för att starta ett företag – rapport om vad blivande entreprenörer tror	
Från forskningsfronten	4
Kommersialisering av forskning – lärdomar från Stanford	

Marcus Zackrisson

Programexpert

Swedish Office of Science & Technology, Los Angeles

Marcus.Zackrisson@itps.se

John Vallon

Analytiker

Swedish Office of Science and Technology, Los Angeles

John.Vallon@itps.se

MAKROEKONOMISK BAKGRUND

Snart börjar konjunkturuppgången synas i arbetslöshetsstatistiken

I USA talas det om att den här konjunkturuppgången är *jobless*, dvs att trots att ekonomin börjar gå bra så sjunker inte arbetslösheten. Emellertid så börjar även optimismen spira om sysselsättningen. I oktober sjönk arbetslösheten till den lägsta nivån sedan april samtidigt som produktiviteten fortsätter öka. Konjunkturuppgången börjar anta de vanliga formerna: när USA-konjunkturen tar fart så stiger produktiviteten och i nästa steg så ökar sysselsättningen. Arbetslöshetssiffror är i regel inte riktigt pålitliga i USA på grund av att akasseperioden i USA är kortare än i Sverige. Vid en konjunkturedgång försvinner fler ur arbetskraften och då oftast även från arbetskraftsstatistiken. Inflödet av arbetskraft blir å andra sidan större vid en konjunkturuppgång i USA än i Sverige. För första gången sedan recessionen inleddes ökar antalet arbetade timmar i USAs ekonomi.

USAs ekonomi har visat en stark uppgång i produktiviteten. Orsakerna är delvis oklara men kan delvis förklaras av att teknikinveringarna har börjat synas i statistiken och dels av att företagen har gjort sig av med personal och man kan förmoda att det är de mest produktiva arbetskraften som finns kvar. Företag kan inte skära mer i personalstyrkan och fortsätter konjunkturuppgången måste företag börja nyanställa. Den låga inflationen har gjort att företag har väldigt lite *pricing power*, dvs små möjligheter att höja priser, vilket har gjort att företagen varit på kostnadsjakt. Det har även framförts att produktivitetsökningen delvis är en statistisk synvilla; många småföretag trängs ut av större företag och storföretag är mer benägna att rapportera korrekta siffror och förmodas ha en "svart kassa" i mindre utsträckning än småföretag. Mot detta kan invändas att statistiken inte visar att det finns något systematiskt reducering av småföretag i ekonomin förutom i vissa branscher.

REGIONER

De nya eftertraktade yppisarna – regioner försöker locka unga och välutbildade

I USA som i de flesta delar av västvärlden skapar flyttströmmar och ekonomisk utveckling vinnare och förlorare bland regioner. Detta har skapat förstasides nyheter på både Washington Post (10/11) och USA Today (11/10) samt givit upphov till en akademisk debatt. En bok som delvis har givit upphov och är utgångspunkten för mycket av den här debatten är "The Rise of the Creative Class" av Richard Florida. I den hävdar professor Florida att det krävs kreativa människor för att en region skall utvecklas. I begreppet kreativa människor inkluderas allt från konstnärer till forskare. En regions möjligheter att lyckas beror således mycket på hur bra den är att attrahera och behålla dessa individer. Det är dessa människor som startar företag och är innovativa. Professor Floridas recept är att skapa miljöer som attraherar unga, ensamstående och högt utbildade. För att detta skall lyckas krävs att det råder etnisk diversifiering, tolerans, brett kulturutbud, aktivt nöjesutbud mm. Eller som han förklarar i en artikel: "Why cities without gays and rock bands are losing the economic development race." I ett kreativitetsindex som Richard Florida har skapat ligger San Francisco, Austin, San Diego och Boston i topp. Det är också dessa städer som brukar nämnas när man talar om entreprenörskap och högteknologi.

För att kunna se vinnare och förlorare i kampen om de kreativa människorna har organisationen State, Science & Technology (ssti.org) sammanställt en lista (i absoluta tal) på var unga, ensamstående och välutbildade människor flyttar. Under perioden 1995-2000 var Kalifornien den överlägsna ettan, följt av Georgia, Colorado och Texas. Värt att notera är att Kalifornien med sina tre grannstater finns bland de elva främsta. Endast 18 av USA 50 delstater visar en nettoinflyttning. I botten finns äldre industristater på ostkusten som Pennsylvania, Ohio och Michigan. Anmärkningsvärt är också att staten New York återfinns först på 43:e plats.

<http://www.creativeclass.org/index.shtml>

<http://www.ssti.org/digest/tables/110703t2.htm>

SKATTER & LAGAR

Finansskandalerna bland storföretagen påverkar småföretagen

En effekt av finansskandalerna i USA de senaste åren var införandet av Sarbanes-Oxley Act (SOA). Det är en lag som skall öka transparensen i företag samt att förbättra *corporate governance* i syfte att skydda investerare. Lagen gäller endast publika bolag men en oönskad effekt av lagen är att små tillväxtbolag, som inte juridiskt behöver uppfylla lagens krav, får högre kostnader. För att en framtida IPO, Initial Public Offering, skall gå smidigt kräver venture capital företag och andra investerare ofta att företag de skall investera i uppfyller SOA. En rapport från Ernst & Young visar att SOA förlänger tiden mellan *seed money* och IPO med upp till mellan 1 och 2 år. Som läsarna av detta nyhetsbrev vet, är en väl fungerande IPO-marknad nästan ett villkor för att venture capital investeringar skall komma till stånd.

SOA ställer bland annat krav på rapporteringsrutiner som kan vara kostnadskrävande/tidskrävande för mindre företag. Ett annat exempel är att SOA förbjuder lån från företaget till personer i företagets ledning. Ett sätt för små företag att få CEO att flytta till exempel Silicon Valley, där huspriserna är skyhöga, var att ge dem ett lån så att de hade råd skaffa hus. Det gavs även lån för att köpa företagets optioner eftersom de sällan hade möjligheter att konkurrera lönemässigt med större bolag. Detta sätter SOA stopp för.

Det finns dessutom tendenser att publika bolag som letar uppköpskandidater bland privata bolag föredrar företag som uppfyller SOA. Det innebär således att bolag som inte siktar på en IPO likväl behöver uppfylla SOA.

Redovisningsskandalerna visade att USA var i stort behov av en *Corporate Governance* reform och kritiken mot SOA har ofta varit att den inte var kraftig nog. Diskussionen ovan visar att en oönskad konsekvens av SOA blev att den försvårade för tillväxtbolag. Lärdomen vi kan dra ifrån detta är att om man gör undantag i reglerna för små/privata bolag så kan det bli problem för tillväxtbolag. Det krävs därför särskild uppmärksamhet vid lagstiftning på konsekvenser när bolag går från privat till publika och från små till stora.

Ny lag stärker småföretagens roll vid upphandling

Ett hinder för mindre företag när det gäller att delta i statlig upphandling är storleken på upphandlingarna. Det har de senaste åren blivit vanligare att myndigheter i USA slår ihop flera upphandlingar till en större för att minska de administrativa kostnaderna. Eftersom detta missgynnar småföretag så har en ny lag kommit som förhindrar "omotiverade" hopslagning av upphandlingar. Lagen stärker även småföretagens roll som underleverantörer till upphandlade kontrakt.

<http://www.sba.gov/news/03-76.pdf>

FINANSIERING

6000 dollar för att starta ett företag – rapport om vad blivande entreprenörer tror

SBA, Small Business Administration har tillsammans med konsultbolaget Blade Consulting genomfört en studie av vilka startkostnader som blivande entreprenörer tror sig ha. Rapporten visar att ensamföretagare tror sig behöva investera \$6 000 för att kunna starta sitt företag. De har dock i genomsnitt bara \$2 000 i besparingar. 80 procent av de undersökta blivande entreprenörerna planerar att täcka det här gapet med banklån. De ser dock optimistiskt på framtiden för de förväntar sig ha en genomsnittlig årsinkomst från sitt företag på \$90 000 om fem år.

<http://www.sba.gov/advo/press/03-49.html>

FRÅN FORSKNINGSFRONTEN

Kommersialisering av forskning – lärdomar från Stanford

I en kommande magisteruppsats från KTH undersöker Olof Lundström kommersialisering av forskning vid Stanford University. Stanford brukar anses som det framgångsrikaste universitetet i USA när det gäller forskningskommersialisering och spinoffs. Syftet med uppsatsen är att se vilken roll Office of Technology Licensing (OTL) spelar och att se hur KTH skulle kunna förbättra sin forskningskommersialisering. Två av uppsatsens slutsatser är att det krävs att OTL får en ägarandel i tekniken för att bli framgångsrik, vilket i Sverige kräver speciella avtal eftersom vi har "lärarundantaget". Det krävs också att det finns en infrastruktur som kan som kan tillvarata ny teknik och nya företag och ett OTL måste utvecklas i samverkan med denna, och det kräver tid.

ITPS bedriver tillsammans med NUTEK programmet Entreprenörskap och småföretagsutveckling i USA. Programmet studerar företagens, speciellt småföretagens, ramvillkor i stort, ex skatter, och den politik som bedrivs på federal, delstatlig och lokal nivå för att främja entreprenörskap. Programmet studerar också de förutsättningar som utgör en grund för de gynnsamma villkoren för entreprenörer i USA såsom utbildningssystemet samt olika stödformer till företag och entreprenörer. Har du några frågor eller vill veta mer om programmet kontakta gärna programexpert Marcus Zackrisson (marcus.zackrisson@itps.se) eller analytiker John Vallon (john.vallon@itps.se).